

Nro. 28.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELEMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Költ Bétsben Pénteken Octobernek 3-ik napján
1800-ik esztendőben.

B é t s

Tek. Belezny Sámuel Urat, több Tek. N. Vármegyéknek törvényes Tabla Biráját, mind dicső öseinek érdemeire, mind maga Hazájához, 's kegyelmessen uralkodó Fejedelméhez fokizben bizonyított hűségére nézve, Báróságra méltóztatott Fels. Urunk emelni.

Néhai *Dénis Mihály*, Cs. Kir. udvari Tanácsos Urnak, a' közelebb múlt *Septembernek 29-ik napján* történt halalában, nem kis kárt vallott a' Fels. Aultriai Birodalom. Ez a' néhai tudós férfiú *Schardingban*, *September 27-ikén*, 1729-ik esztendőben született é' világra, és minekutánna izem-

E e

be ötlő előmeneteleket tett volna a' hasznos tudományokban, a' Jésus Szerzetébe állott bé, a' **mellyben** maga ritka taléntomait és érdemeit ki mutatván, elsőben a' tanuló ifjúság nevelésére, annakutánna néhány Auszriai tartományokban a' predikátori hivatásra alkalmaztatott, 's végtére, 1759 ik esztendőben, az ide való Cs. Kir. Theresiánumba hivattatott meg, holott elsőben a' hasznos tudományokat, későbbben a' litteraria historiát tanította, és a' tudós Khéll halála után, az azon Akademiával öfzve kaptsoit *Gorelli* Bibliotékának gondviselőjévé, és dicsőítőes emlékeztető Mária Terésia által Cs. Kir. Tanátsóllá; s ezen Akademiának 1784 ik esztendőben lett el töröltetése után, néhai *II. József* Császár által az ide való Cs. Kir. Bibliothékának második, 's néhai *Kollár* tudós hazánkfia halála után pedig annak első Custóllává, 's egyf'ersmind Cs. K. udvari Tanátsóllá neveztetett ki.

Ennek a' meg boldogult férfinak, a' ki tisztá szivűsége, fedhetetlen papi élete, felebaráti szerelete, tsendes karakterje, kellemetes és építőletes társalkodása, a' tanuló ifjúságnak hasznos nevelése és tanítása, a' Német nyelvnek 's litteraturának és poézisnek tökéletesítése, és közönségesen esmértes tudos munkái által magának halhatatlanságot szerzett, nem egy hamar fog a' tudós világnak, és barátjainak sziveikben az emlékezete el aludni.

Egy ide való jó szivü polgár azon mólnárinasnak számára, a' ki a' *Persenbeugi* tűznek alkalmatosságával, a' mint a' múlt pólta napon költ újság levelünkben jelentettük, egy szegény lakosnak is esztendőes gyermekét a' tűz lángja közül ki szabadította, az forintokat számlált ki az A. Auszriai Kormányzéknél.

Melly nagy szives hajlandósággal, hazafüi buzgosággal és készséggel viseltessenek Auszriá-

nak lakosi uralkodó Fels Fejedelmeknek, Hazájoknak, 's Constitutiójoknak védelmezéséhez, abból ki tették, hogy mihelyt a Felségének, néhány szabad batalionok felállítására célzó akaratja közönségesse lön, azonnal szinte ugyan vetélkedtek egymás közt, annak hova hamarabb leendő bé tellyesítésében. Magok az Alsó Auszriai Karok és Regék különös gyűlést tartván az eránt, 60000 forintot ajánlottak. Sokan az uraság, közönséges tisztviselők, pénz váltók, kereskedők, czehek, mester emberek, ház birtokosok, egy szóval, Bets városának minden rendbe, 's karba helyezetteteit lakosi, tehetségeknak mértéke szerint, több 's kevesebb summa pénzt adtak azon szabad seregeknek felállítására. — A' polgári Szabó Czéh 1000 monturnak, a' polgári Varga Czéh pedig annyi pár sarunak ingyen leendő el készítésére ajánlottak magokat. Azon szabad seregnél önként szolgálatot vett ifjaknak száma is olly hamar meg nevededett, hogy 10, 12. nap alatt már 1000 főre ment; és a' második szabad sereg is szaporodik naponként.

De nem csak ezen Császári rezidentziában, hanem A. Auszriának 4 kerületjeiben is nagy buzgoság tapasztaltatik a' lakosokban, a' kik nemcsak költség adasában, hanem a' szabad seregekhez való rekruták kiállításában is példa nélkül való szorgalmatossággal erőlködnek.

Hadi és Bekefféges Környüldélsok.

Hogy a' Cs. Kir. és Francia ármadiáknál, a' múlt Septembernek 20 ikán ismét 45 napokkal hollzabbitatott légyen meg a' fegyver szünes, a' közelebb múlt poszta napon költ Magy. Kurir darabjában, már jelentettük. Az ez eránt tétetődött militaris alku szerént, a' 15-ik Juliusi fegyver szünesben meg határozott demarcationalis li-

neán belől fekvő Német Országi erősségek is, ugymint *Filipsburg*, *Ulma*, és *Ingolstadt*, által engedődtek a' Francziáknak, de korant sem örökössen, hanem csak *mado provisorio*, a' békeségnek tökéletességre leendő viteléig. E' mellett abban is meg egyeztek a' két alkudozó felek, hogy a' Cs. Kir. ármadia az *Inn* vagy *Oenus* folyó viz. a' Frantzia ármadia ellenben az *Iser* folyóviz környékein telepedjenek le, 's ott várják el a' békeséget, vagy haború folytatást előző parantsolatokat

Ezen 45 napi fegyver szünést ma ában foglaló militaris egyezséget, a' közelebb múlt szerdán költ Bécsi udvari Diariumnak 7)-ik darabja, szórúl szóra ekként adja elő:

Gróf *Lehrbach* Ő Császári és Apostoli Királyi Felsegének Német Országi ármadiájánál lévő rendkívül való meg hatalmazott Ministerje, és Cs. Kir. hadi Tárnok Mester *B. Lauer* egy részről, és a' Rénusi Fr. ármadiánál lévő Brigadiros Generalis, *Victor Panneau la Horie* más részről, a' nékiek adatott hatalom szerént, a' fegyver szünés meg hozszabbitásának alkalmatosságával, a' következő tikkelyeket határozták meg egymás közt:

1. Annak ki nyilatkoztatására, hogy Ő Császári 's Királyi Felsege, igaz szivűséggel kívána' hadakozás által okoztatott sok inségnek véget vetni, a' Frantzia Respublika első Conzuljának kívánságára meg egyez abban, hogy a' 15-ik Juliusi egyezés szerént meg határozott demarcationalis lineán belől lévő *Filipsburgi*, *Ulnai*, és *Ingolstadt*i erősségek, mint Ő Csasz. Kir. Felsege békeséges hajlandóságának zálogai, aduttassanak által a' Frantzia ármadiának.

2. Az ezen erősségekben mostan fekvő katoná őrizetek, mindent, a' mi hozzájuk tartozik, szabadon vigyék ki azokból magokkal, 's meny-

nyenek a' Német Országi Cs. Kir. ármadiához.

3. Ezen erősségeknek ki üresítése, mind a' katonai őrizetekre, mind az azokban lévő mindenféle tábori eszközökre és munitiókra nézve, legfellyebb 10. napok alatt, vitetődjék végbe. A' Francia ármadia, minden tölle ki telhető, előmenetelésítő és általtévő eszközökkel, Ő Cs. és Királyi Felsége költségére, segiteni fogja azon őrizetben lévő Cs. Kir. katonaságot. A' mi pedig azon erősségeknek Francziák által leendő el foglaltatását illeti, öt napok el forgása alatt, a' Fr. seregeknek egymás közt való egyességekre leginkább szolgáló kapuk, által fognak nékiek adattatni; azoknak ki választatása vitetődjék végbe az oda leg ottan küldetendő biztosok által.

4. Minden azokban lévő magazinumokat, tábori eszközöket, hadi kasszákat, és ártillériát szabadon ki vigyék azokból, ki vévén a' Nemet Biroda'omhoz tartozó ártillériát: ennek valóságos minémüségét pedig, az oda küldetendő biztosok vizsgállyák és határozzák meg.

5. A' nevezett erősségeknek ki üresítésekre, és az ott lévő eszközöknek másuva leendő által szállitatatásokra alkalmas eszközöknek ki szolgáltatása, és azoknak a' betegeknek, a' kik a' katonai őrizettel azokból ki nem mehetnek, tápláltatások, és a' Cs. K. ármadia után való küldetések, minél előbb lehet, határoztaffék meg egy különös conventió által.

6. A' fellyebb meg jegyzett intézetek fzerént, az Ő Cs. Kir. Felsége, 's izövetséges barátjai, és a' Fr. Respublika Rénusi ármadiája közt lévő fegyver szünés, *September 21-ik* napjától számlálván, 45 napokkal hosszabbtaffék meg, úgy mindazáltal, hogy ha valamiképen végbe nem menetne a' békellég, azon 45 napoknak el telések előtt 15 nappal mondaffék fel a' fegyver szünés.

7. A' Rénusi Fr. ármadiának fő vezérje arra

kötelezi magát, hogy ha az ellenségeskedés már Olaszországban el kezdődött volna, azt leg ottan meg fogja szüntetni.

8. A' 15-ik Juliusi Conventióban meg határozatott demarcationalis linea, minden pontjában, 's valóságában meg fog maradni; mindazáltal a fellyebb meg jegyzett 1. 2. 3. 4. és 5. cikkelyekben világosan ki fejezett, és az ezután következő modificatiók szerént.

9. Az említett 15-ik Juliusi Conventiónak feltételei, a' mellyek a' jelenvaló cikkelyekkel nem ellenkeznek, mind tellyesítődjenek bé.

A' 15-ik Juliusi Conventiónak 8-ik cikkelyét, a' fent nevezett erősségeknek lakosira nemcsak alkalmaztatni lehet, hanem egyszersmind arra serkentetik a' Rénusi Francia armádiának fő vezérje, hogy azoknak jelenvaló szomorú és iaséges környüállásaikat vegye méltó tekintetbe. —

11. Valamint a' Német: úgy az Olasz Országi Cs. Kir. és Fr. armádiáknak lévő Commendansoknak, minél előbb adattassék ezen Conventio tudokra, hogy ekképen mind a' már el kezdődhetett ellenségeskedést meg szüntessék, mind ezen egygyezésnek punctumait minden teljzen bé tellyesíthessék.

12. A' két armádiáknak commandirozó Generálissai, olly biztosokat fognak ezen cikkelyeknek bé tellyesítések végett ki válaasztani, a' kik azokra nevezve minden szükséges intézeteket meg tesznek. — Költ *Hohenlindenben* (Alsó Bavariának helységében) *Septembernek 20-ik napján* 1800-ik esztendőben. *Gróf Lehrbach.* — *B. Lauer*, Cs. K. Tárnokmester, és *Victor Fanneau la Hoire Brigada Generális.*

Német Birodalom.

Az előbbi fegyver szűnés idejének, *September 18-ikán* lett el telése után, azok a' Fr. commandirozó Generálisok, a' kik annak meg újításáról semmit nem tudtak, miutt amott el kezdették az ellenségeskedést. A' Ménus környékén, a' B. *Simbsen* vezérlése alatt tanyázott erőtlen Cs. K. *corpust* Fr. General *Augerau* hátrább nyomatta.

Felső Svéviában is ropogni kezdettek a' Mars öldöklő szerzámiai. Nevezetesen, *September 21-ik* napján, *Keuti* környékén mérgesenszataztak egymással, reggeltől fogva esteli 9 óráig. Minémű ki menetelé lett legyen, ezen viaskodásnak, bizonyossan nem tudatik. — A' Rénusi Fr. *árma-* dia jobb szárnyának *commandirozo* vezérje General *Lecourbe* is meg támadta Tirolisnak *Scharnitz*i erőllégét a' nevezett napon. Mind ezekből azt a' következtelt lehet ki húzni, hogy még akkor, sem *Augerau*, sem *Lecourbe* Generalisok semmit sem tudtak, a' *September 20-ikán* meg határozódott 45 napi fegyver szűnésről.

Azonban mint ennelötte, úgy most is külömbkülömbféle *contributio* és *requisitio* nemeivel terhelik a' Franciaák azokat a' Német Ország tartományokat, a' mellyek vagy velek békeségre nem léptek, vagy a' Prussziai *demarcationalis* lineán kívül vagynak. Az *Augerau* Generalis *corpust*ának, *Frankfurt* környékéről *Aschaffenburgba* lett el marsirozása előtt, 48000 font kegyeret, 16000 font hútt, 4000 font riskását, 32 ezer font szalmát, 10000 darab karót, 's 108 ölfát vetettek a' *Moguntziai* Val. Fejedelemséghez tartozó bődögtalan *Wetterau*i tartományra. Másokkal sem bännak kegyelmesebben.

Egy Levantaiszigetektől, September 14-ikén *Livornóba* érkezett kereskedő hajó, azt a' hirt vitte oda bé, hogy a' Maltai szigeten lévő Francia katonaság capitulálván, által adta azt az ostromó Anglus hajó seregeknek. Igaz légyen e' ez a' hir vagy nem, meg fogja a' következendő idő mutatni.

Nápolyban, egy új testörző sereg fog a' Király számára fel állítatódni, a' mellyhez rész szerént az ott őrizetben lévő Orosz katonaság közzül, rész szerént a' nemzeti regementekből fog a' légénység ki választatódni, melly testörző seregek, a' mint mondatik, Orosz General *Boradín* fog a' Commendánsa lenni.

Róma S. Pápa VII. *Pius* ismét fel állította a' Szárdinai testörző sereget, a' melly a' jelenvaló háború környülállások miatt, csak 40 emberből fog állani. — A' Római Statusban most tartózkodó Fels. Szárdinai Király, azt igirte Pápa Ő Szentségének, hogy 60000 Rubia életet fog a' Szárdinai szigetből adatni, még pedig egy Rubiát csak 9 Scudin, a' mellyert esendő summából most csak 60000 Scudit fog Ő Szentsége kész pénzben meg fizetni, a' többinek ki fizetését pedig, boldogabb időre halasztja. (Egy Rubia élet 640 Római fontot, 1 Scudi pedig 2 R. forintot teszen.)

Brüne Ér. fő vezér illy kevély ki fejezésekkel élt a' Piemonti lakosokhoz intézett proclamációjában: A' *Marengói* emlékezetes ütközet egy szeriben meg változtatta a' ti sorsotokat. A' ti Kormányfűztek vilfza tért a' ti kezetek közzé. A' békelfégnek kellett vala a' ti szabadságtokra a' petsétet fel ütni, de meg vetették azt a' ti ellenségeitek. Annakokáért újban el kezdődik az Olasz Orzági népek szabadságának meg nyereséért az ellenségeskedés. Kélzen vagynak a' ti

első battallionjaitok, siefletek újakat ki állítani. Meg vagyok arról győződve, hogy azok érdemesek fognak ti hozzatok és a' fr. ármádiához lenni, a' mellyel öfztozni fognak a' ditsüllégben.

Frantzia Respublika.

A' Franczia ármadiák' szamára requisio'ba vétetődött lovaknak a' száma 43000 darakra szaporodott.

A' *Bresti* kikötő helyből illyetén jelentést küldött az oda való Admiralis a' Franczia Kormányzóékhez. „Itt, *ugymond*, minden készen van az Angliai flotta el fogadására. Az egyesült Francia-Spanyol flotta illyen hadi rendbe állítatott ki ezen kikötő helyben. Az első lineában 12, 90 — 120 ágyus hadakozó hajó áll; a' másodikban 17, 74 ágyus; a' kikötő hely kapujában 12, 74 ágyus hajókból álló avantgarda vigyáz, 's mindenken, a' mátrózokon kívül, 400 katona vagon; a' tenger partyaín lévő batteriákban 1000 ágyú fekszik, 's ezekből tízes golyobisokkal is könnyen lehetne a' kikötő helyhez közelítő elleneséges hajókat érdekelni, és ha abba bé rontani merészlenének, egymás után mind öfzve lehetne rontani. A' batteriák is olly erősek, hogy 40000 embernek sem lehetne azokat meg venni.“

Néhaj Flandriának tenger partyaín, a' mint a' 15 ik *Septemberi* Brüsszeli levelek bizonyittak, mindenek tsendességben vagynak, ambar még most is ott ólalkodjanak, kiváltkepen *Blankenburg* előtt, az Anglusok. *Zelandia* ellen sem tett az ellenség több próbát; de tsak ugyan még most is sok elleneséges hajók tartózkodnak a' Schelde és Maas vizének torka előtt; e' mellett a' *Walcherni* sziget déli partyai körül is 15 Anglus hajók úszkálnak fel 's alá.

Middelburgból az a' jelentés tétetődött nem

régiben, hogy ismét egy Anglus parlamentér, az az, postá hajó érkezett *Flißingenbe*, a' melly által hozatott irások leg ottan *Hága*ba küldettek. — Egy ízóval, igen szamos mólt a' *Flißingen* és *Douwer*, az az, a' *London* és *Hága* közti való levelezés, a' mellyből azt lehet gyanítani, hogy a' Francia Respublika és Anglia közt elkezdődött alkudozásokban a' Batava Respublika is részveszülni fog.

A' 14 ik Septembéri *Bourdeauxi* tudósítások szerént, másodszor is próbát tettek az Anglusok a' Spanyol Országi tengeri partok mellett, és szerentséllen ki is szállottak Gallicianak *Pigo* nevezetü kikötő helyébe, és ki vervén abból a' gyenge Spanyol őrizetet, az abban vólt hajókat meggyújtották, magát a' várást el pulztitották, s anpakutánná vissza mentek hajóikra.

A' közelebb múlt hólnapnak 6-ik napján, egy *Mousi* ősztyábeli ifjú hadi tiszt, a' *Dijoni* rezerva ármádiánál, magát töbe lötte. Két irást hagyott maga után, az elsőben a' maga halálhoz való készületjeit bezzéli elő, a' másikkban ekként gynyollya ki ellenségeit, és a' revolutiót: — „Meg ünván, *úgymond*, világi életemet, a' más világot kívánom meg látogatni, melyt ha fel fogok találni, el nem múlatom annak hasznát venni. — Hogyha kedvetek leszten töllem újságot hallani, az örökké valóság ősztyályában, a' leg főbb templomba utasítsátok hozzáam küldendő leveleiteket — Onnan leendő vizsgálza térésem után, igen nagy emberek lesznek a' ti maradékjaitok “

A' Párisi Status Tanátsnak utólsó gyüllései, a' mellyekben a' háborúnak és békeslégnék környülállásait adták elő a' Conzulok, mélységestitokban tartattak. — A' több ezen gyüllésekben előfordúlt tárgyak közt, a' honnyaikba vissza tért Fr. emigransoknak ünözoló kérések is elő fordúlt,

a' mellyben hazájokból lett ki költözések után el foglaltatott, 's nagy részént, másoknak pénzen el adatott örökségeiknek villa adásokért esedeztek. De nemcsak bé nem tellyesitetett igazságos kívánságok, sőt mingyárt akkor olly törvény projectaltatott, melly szerent 50 esztendő el forgása előtt, közzülök senki sem kívánhattya jószágainak villa szereztetését.

Ellenben a' Policia minifternek jelentésére olly végzést adott ki a' Status Tanács, hogy azok, a' kik minden törvénytétel nélkül szemkivetésbe küldettek, és most *Guijanában* élnek, minél előbb hozattassanak a' *Rhei* és *Oberoni* szigetekbe vizsgálta, 's vettessenek az alsó Charentei Préfektusnak vigyázatja alá.

Helvéczia.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fr. General *Macdonald*; a' Dijoni második Reserva armádiának fő vezérje, a' közelebb múlt hólnapnak elsőbb napjaiban, egynéhányszor conferentiat tartott a' *Bernai* végrehajtó Commissióval, azt kívánván ezen nagyon el szegényedett Köz. Társaságtól, hogy ha talán az ellenségeskedés Német és Olasz Országokban, a' Császári 's Királyi es Francia armadiák közt el kezdődne, a' Helvécziai Cantonok is concurráljának, 's egynéhány ezer emberrel légyének a' Francia Respublikának segítségére.

September 12 ik napján azt írták *Lausannában*, hogy ottan, sok gyalog és lovas Francia katonaság marsirozott keresztül, a' *Graubündenben*, és Tyrolis déli részében taborozó Francia armádnak meg öregbitésére. E' miatt nemcsak Helvécziában magában, hanem a' szomszéd tartó-

mányokban is nagy inséget szenved a' föld népe.

A' mi Kormányfzékünk, így szól egy 17-ik Septemberei Bernai levél, harminc naptól fogva rendkívül való conferentziákat tart a' belfő dolgokra ügyelő miniszterrel, a' mellyek egyenlően a' Francia reserva armádiának táplálását tárgyalják, a' mellytől 13000 ember érkezett a' Helvétziai földre. — A' Fr. General *Rey* osztály serege a' *Vorarlbergben*, 's fő hadi szállása *Feldkirchenben* van, és mintegy 8. 9. ezer főből álló. — A' Fr. General *Grouchi* 7275 főből álló osztály serege, ezen folyó hólnapnak 12 és 13 napjain jött hozzánk, hanem 14-ben és 15-ben *Tigurum* felé marsirozott. A' *Baraguay-d'-Hilliers* osztály serege is itt pihente ki magát két napig, hanem azután ez is General *Grouchy* osztály seregét követte; ez is annyi emberből álló, mint az előbbeni. — A' General *Macdonald* commandójára bízott rezerva armádiát 30 ezer főre teltik, a' kik azt látták, és a' mint a' Francia katonák beszélték, Tyrolis napnyugoti része ellen vagynak rendeltetve s. a. t.

Mind addig kiáltozott, 's panaszolkozott a' Helvétziai papság a' dézmának revolutió kezdetekor lett el töröltetése ellen, míg végtére a' Helvétziai Kormányfzék azt is vissza állítani kéntelenített. Az illetén dézmából húzta a' papság a' fizetését, ebből tartattak az egyházi szolgák, az oskolabéli Tanítók, és több illetén rangú és állapotú emberek. Az illetén dézma vagy in natura, vagy pénzben fizetődtek ki ennekelőtte; úgy fognak ennekutánna is. Elégge sürgette a' papság, hogy azon esztendőkbeli dézma is ki fizetődjék, a' mellyekben azt nem vették, de erre egy általlyábau nem allott a' Kormányfzék.

Ennek a' feudalis adónak újonnan lett felállítása nagy kedvetlenséget okozott a' falusiakban, a' mellyből azt a' következést húzzák ki, hogy ők ismét a' városiaknak jármaik alá fognak vettetni, a' melly vélekedésekben kiváltképen az által erőssítetnek meg, hogy a' 7-ik Augustusi revolutió alkalmatosságával minden ő képviselőik vissza küldettek honnyaikba. Kiváltképen a' *Lemanni* vagy Genevai és Oberlandi Cantonokban nagyon zúgolódik a' kötség, 's félő nehogy veszedelmes zenebona üsse ki magát azokban.

Nagy Britannia.

Melly szer felett való gazdagsággal birjon az a' Birodalom, meg tettik egy hitelt érdemlő Angliai tudós embernek következő jegyzéséből. A' N. Britanniában lévő fekvő jószágok 924 millió; a' házak 170 millió; egyéb épületek és fábrikák 102 millió; a' hajók 16 millió; a' circulatiónban lévő kész pénz 25 millió; a' kereskedőknek külömbkülömbféle portékáik 13 millió; a' fábrikák és portékás magazinumok 22 millió; a' házi bútorok 26 millió; következésképen, mind öszve számlálván, 1200 millió font sterlingre becsültetnek.

A' *Londoni* és *Párisi* Kormányzéseknek egymással való Correspondentiájok még ekkorig ugyan félbe nem szakadt, hanem, ha valamiképen állatatos leszen az elsőbb a' maga kivánságaiban, szükségesképen félbe kell annak szakadni. A' többi közt azt kívánja Anglia, hogy az ennekelőtte Hollandiai Respublikához tartozott Jó Reménység foka (Promontorium Bonæ Spei) örökön adáttalék a' Brittusoknak által; hogy állítalék vissza az Orániai Herczegi Ház előbbi méltóságos hivatalyába, tudniillik a' Hollandiai Helytartó Fejedelemségbe 's, a. t.

A' Franciaia Kormányzéknek arra a' fel tételére; hogy a' tengeren is fegyver-üzítés legyen egy ideig, azt válaszolta a' Londoni miniterium, hogy mivel azon idő alatt, mind a' Malta szigetben, mind az Egyiptonban lévő Fr. seregek meg erősítetnének, és minden szükséges dolgokkal, 's hadi eszközökkel provideáltatvának, lehetetlen a' Fr. Kormányzéknek azon kívánságát be tellyesíteni. — Hogyha formalis békeességes alkudozásba bocsátkozna e' két kormányzék, a' mint Londonból írják, *Grenville Tamás* fogna Anglia részéről azon végre ki nevezetni.

Jelentés.

Meg lévén én a' felöl győződve, hogy nem keveset használhatok keves Hazámnak azzal; ha a' kisdedeknek physica, vagy testbeli nevelésekről, a' melytől tudniülük egész életükbe i egés ségek függ; némelly tudós, de egyfzersmind szükséges és hasznos gondolkozásokat közölök a' Publicummal. E' végre, ama Nemzetünk előtt is az Orvosi Tudományban való nagy érdemeiről eléggé esmérétes Jónai Orvos Doctor; és Professor *Hufeland* Urnak, a' múlt esztendőben a' gyermekek neveléséről írt igen hasznos könyvet kéret, Magyar Országhoz a' kalmaztatva, 's némelly jegyzésekkel meg világositva, Magyarra fordítottam; 's mingyánt a' sejtő alá is szándékozom bocsátani, illyetén ozim alatt: *Az Anyákhoz való jó tanácsa Hufelandnak, a' gyermekeknek testi neveléséről.* Ezt pedig azért kívántam előre is közönségéhe tenni, ne hogy mások haszontalanul foglalatoskodjanak ezen munkáskának fordításában és ki nyomtatásában — Írtam Sz. Zilahon Septembernek 18-ik napján 1800 ik esztendőben.

Öri Rábidn László.

Tek. Közép Szólnok Várme gyének Ord. Physicussa.

M A G Y A R
K U R I R

MDCCC-dik
E S T E N D Ö R E.

D. DECSY SÁMUEL

E S

PANTZEL DÁNIEL

ALTAL

IV. FERTÁLY ESZTENDŐ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BÉTSBEN,

1800.

BCU Cluj / Central University Library Cluj